

Úvod	19
------------	----

I. ČASŤ

POUŽITIE PSYCHOLÓGIE NA PRACOVISKU

1. kapitola	
P/O psychológia: v minulosti a teraz	23
Aplikovaná psychológia	25
Predvedecké aplikácie	25
Aplikácie vedeckej psychológie	26
Odvetvia aplikovanej psychológie	27
<i>Predmet P/O psychológie</i>	27
P/O psychológia v minulosti	28
Priekopníci	28
<i>Hugo Munsterberg</i>	29
<i>James McKeen Cattel</i>	31
<i>Walter Dill Scott</i>	34
<i>Frederick W. Taylor a Gilbrethovci</i>	35
Rozvoj odboru	37
P/O psychológia dnes	40
Profesionálna práca v P/O psychológii	41
Profesionalizácia P/O psychológov	42
<i>Udeľovanie licencie</i>	42
Vzdelávanie P/O psychológov	44
Budúcnosť P/O psychológie	45
Interné podmienky	45
<i>Nová generácia P/O psychológov</i>	45
<i>Prepojenie s minulosťou</i>	46
Externé podmienky	47
<i>Informačné technológie</i>	47
<i>Nová pracovná sila</i>	48
<i>Práca za hranicami - „Medzinárodné pracovisko“</i>	48
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	49
<i>Študijné otázky</i>	50
<i>Na zamyslenie</i>	50

2. kapitola	
Metódy štúdia a výskumu.....	51
Úvod do behaviorálneho výskumu.....	53
Príčiny a dôsledky správania.....	54
Programy riešenia behaviorálnych problémov.....	56
Identifikovanie potrieb.....	56
<i>Techniky zisťovania potrieb.....</i>	57
Tvorba a hodnotenie programu.....	58
Závery obsahujúce techniky riešenia problémov.....	60
Experiment.....	60
História a definície.....	60
Prierezový experiment.....	61
<i>Nezávislé a závislé premenné.....</i>	61
<i>Experimentálne kontroly.....</i>	63
<i>Experimentálne a kontrolné skupiny.....</i>	63
Experimenty v P/O psychológii.....	64
Príklad: Hodnotiaca štúdia.....	65
<i>Plánovanie experimentu.....</i>	65
<i>Analýza experimentálnych dát.....</i>	68
Pozorovanie.....	75
Metóda priameho pozorovania.....	76
<i>Techniky pozorovania.....</i>	76
Metóda prieskumu.....	78
<i>Techniky prieskumu.....</i>	78
Tvorba dotazníka.....	79
<i>Tvorenie otázok.....</i>	80
<i>Štruktúra dotazníka.....</i>	80
Postup prieskumu.....	81
<i>Plánovanie a rozvoj.....</i>	82
<i>Zber dát a ich analýza.....</i>	82
Analýza údajov prieskumu.....	82
<i>Korelácie.....</i>	82
<i>Zhrnutie kapitoly.....</i>	85
<i>Štúdijné otázky.....</i>	86
<i>Na zamyslenie.....</i>	86

II. ČASŤ ZABEZPEČENIE KVALITNEJ PRACOVNEJ SILY

3. kapitola	
Príprava na výber zamestnancov.....	91
Nespravodlivá diskriminácia v zamestnaní.....	94
Právna história diskriminácie v zamestnaní.....	94
Jednotné smernice z roku 1978.....	96

<i>Definícia diskriminovania</i>	97
<i>Odhad nepriaznivého dopadu</i>	98
<i>Odstraňovanie nepriaznivého dopadu</i>	100
Zvýhodňovanie menšín (tiež pozitívna diskriminácia)	100
Stanovenie požiadaviek kladených na pracovné miesto	102
Použitie informácií o pracovnom mieste	103
<i>Pracovné zhodnotenie</i>	103
Typy informácií o pracovnom mieste	104
Metódy analýzy práce	105
<i>Analýza úloh</i>	108
<i>Kritické udalosti</i>	109
<i>Metóda prvkov práce</i>	110
<i>Dotazník analýzy pracovného miesta</i>	111
Nábor uchádzačov o zamestnanie	113
Diskriminácia a zvýhodňovanie menšín (kladný postup) pri náboe	114
Techniky náboru	114
<i>Nábor na vysokých školách</i>	116
<i>Realistická prezentácia práce</i>	116
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	118
<i>Študijné otázky</i>	118
<i>Na zamyslenie</i>	119
4. kapitola	
Výber kvalitného personálu	121
Rozhodovanie o prijatí	123
Hodnotenie osobnej histórie jednotlivca	124
Žiadosti a životopisné dotazníky	125
<i>Štandardné formuláre žiadostí</i>	125
<i>Vážené žiadosti a životopisné dotazníky</i>	127
<i>Položky osobných údajov (biograf)</i>	129
<i>Metóda konzistentnosti správania MKS</i>	130
Resumé	131
Písomné odporúčania	133
Hodnotenie aktuálneho správania	135
Rozhovory	136
<i>Validita rozhovoru</i>	136
<i>Problémy s rozhovorom a ich riešenia</i>	137
<i>Rozhovor o odporúčaniach</i>	142
Assessment centra	143
<i>Princíp a postup</i>	144
<i>Činnosti assessment centra</i>	146
<i>Efektívita assessment centra</i>	147
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	149
<i>Študijné otázky</i>	150
<i>Na zamyslenie</i>	151

5. kapitola	
Používanie psychologických testov vo výberovom procese	153
Požiadavky na dobrý výberový test	155
Štandardizácia testov	156
<i>Kontrola skórovania testu</i>	156
<i>Testovanie uchádzačov s hendikepom</i>	158
Reliabilita testov	158
<i>Test-retestová reliabilita</i>	159
<i>Alternatívna forma reliability</i>	160
<i>Split-half reliabilita</i>	160
<i>Medzipoložková reliabilita</i>	160
Validita testov	161
<i>Stanovenie hraničného skóre</i>	161
Nestrannosť testov výberu	162
Odhad užitočnosti testovacieho programu	164
Validizácia testov výberu	166
Kritériálna validita	166
<i>Prediktívna technika</i>	166
<i>Súbežná technika</i>	167
<i>Porovnávacie kritérium výkonosti</i>	167
<i>Syntetická validita</i>	168
Obsahová validita	168
Konštruktová validita	169
Výber validizačnej štúdie	170
Zovšeobecnenie validity	171
Typy testov	173
Rozdiely v administrácii testov	173
<i>Testy typu ceruza-papier a výkonové testy</i>	175
Rozdiely v správaní/osobnostných črtách	175
<i>Kognitívne testy alebo testy mentálnych schopností</i>	175
<i>Percepčné testy a testy motorických schopností</i>	178
<i>Osobnostné testy</i>	179
<i>Testy poctivosti (pravdivosti)</i>	181
Používanie počítačov pri testovaní	182
Zhrnutie kapitoly	185
Študijné otázky	185
Na zamyslenie	186
6. kapitola	
Tréning a rozvoj v práci	187
Realizácia tréningu v práci: Príprava	190
Hodnotenie tréningových potrieb	190
<i>Tréning a motivačné potreby</i>	190
<i>Zdroje informácií o tréningových potrebách</i>	191

Dizajn tréningu.....	193
Využitie výskumu učenia pri príprave tréningu.....	195
Dôležitosť nácviku.....	195
<i>Frekvencia a obsah praktických cvičení</i>	196
<i>Mentálny nácvik fyzických úloh</i>	198
Motivácia a učenie.....	198
<i>Spätná väzba a posilnenie</i>	198
Individuálne odlišnosti účastníkov tréningu.....	200
<i>Existujúce vedomosti a schopnosti účastníkov tréningu</i>	200
Transfer tréningu.....	201
Metodológia tréningu.....	204
Výber techník tréningu.....	206
Techniky na tréning vedomostí a zručností.....	206
Techniky na úpravu postojov.....	208
Tréningové metódy podľa miesta tréningu.....	208
<i>Zaučanie</i>	209
<i>Tréning priamo na pracovisku (TPP)</i>	210
<i>Vstupný (vestibulový) tréning</i>	211
Univerzitné vzdelanie.....	211
Hodnotenie programu tréningu.....	213
Validita tréningu.....	214
<i>Ohrozenia validity</i>	214
Hodnotiace výskumné plány.....	216
<i>Plány testovania jednej skupiny</i>	216
<i>Experimentálne plány</i>	217
Špeciálne tréningové potreby.....	220
Multikultúrne otázky v tréningu.....	220
<i>Rovnosť príležitostí</i>	220
<i>Tréning multikultúrnej rozmanitosti</i>	221
Účastníci tréningu so špeciálnymi potrebami.....	222
<i>Ženy v manažmente</i>	223
Príprava na špeciálnu prácu.....	224
<i>Tréning manažmentu</i>	224
Zhrnutie kapitoly.....	225
Študijné otázky.....	226
Na zamyslenie.....	227
7. kapitola	
Hodnotenie pracovného výkonu.....	229
Použitie hodnotenia výkonu.....	232
Právne otázky.....	234
<i>Korektné zamestnanie</i>	234
<i>Zamestnanie na dohodu</i>	234
<i>Služobný vek</i>	235
Zdroje hodnotenia.....	236

Hodnotitelia	236
Informácie o výkone	238
<i>Miera produktivity</i>	238
<i>Personálne údaje</i>	239
<i>Miery hodnotenia</i>	239
Hodnotiace ratingové schémy	240
Grafické ratingové stupnice	240
Validizácia ratingových systémov	241
Chyby pri ratingu	243
<i>Haló efekt a podobné chyby</i>	244
<i>Problémy obmedzenosti rozsahu</i>	246
<i>Porovnávame hodnotení od rôznych posudzovateľov</i>	246
Ako naučiť posudzovateľov hodnotiť	248
Špeciálne ratingové stupnice	249
<i>Ratingová stupnica s behaviorálnym ukotvením (RSBU)</i>	249
<i>Stupnica pozorovaného správania (SPS)</i>	252
<i>Zmiešaná ratingová stupnica štandardov (ZRSS)</i>	253
Neratingové metódy hodnotenia	256
Kontrolné zoznamy	256
<i>Vážený kontrolný zoznam</i>	256
<i>Technika voľby odpovedí</i>	257
Porovnávacie metódy	257
<i>Metóda poradia</i>	258
<i>Párové porovnávania</i>	259
<i>Nútená distribúcia</i>	259
Osobné a dvojstranné vplyvy	260
Vplyvy pohlavia a rasy	261
<i>Pohlavie posudzovateľa a posudzovaného</i>	261
<i>Rasa posudzovateľa a posudzovaného</i>	261
Poznávacie procesy a emocionalita posudzovateľa	262
Posthodnotiaci pohovor	263
<i>Spätná väzba o výkone</i>	263
<i>Vedenie pohovoru</i>	264
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	265
<i>Študijné otázky</i>	266
<i>Na zamyslenie</i>	267

III. ČASŤ

BUDOVANIE EFEKTÍVNEJ SOCIÁLNEJ ORGANIZÁCIE

8. kapitola

Motivácia k práci	271
Čo je pracovná motivácia?	273
<i>Motivácia súvisiaca s výkonom</i>	274
<i>Teória pracovnej motivácie</i>	275

Motivačné teórie potrieb.....	277
Maslowova teória hierarchie potrieb.....	277
<i>Výskum a aplikácia</i>	279
Herzbergova dvojfaktorová teória.....	280
<i>Výskum a aplikácia</i>	280
Teória výkonovej motivácie.....	282
<i>Výskum a aplikácia</i>	283
Poznávacie (kognitívne) teórie motivácie.....	285
Teória očakávaní.....	285
<i>Výskumné overovanie</i>	286
Teória spravodlivosti.....	288
<i>Výskumné overovanie</i>	291
Teória vytyčovania cieľov.....	292
<i>Výskum a aplikácia</i>	293
Teória posilnenia.....	294
<i>Výskum a aplikácia</i>	297
Využitie teórie motivácie v práci.....	298
Intervenčné programy.....	299
<i>Plány stimulácie platom</i>	299
<i>Redizajn práce</i>	300
<i>Modifikácia správania</i>	301
Zhrnutie kapitoly.....	302
Študijné otázky.....	303
Na zamyslenie.....	303
9. kapitola	
Spokojnosť s prácou.....	305
História výskumov pracovnej spokojnosti.....	307
Pracovná spokojnosť ako postoj k práci.....	310
Teórie pracovnej spokojnosti.....	311
Lockova teória diskrepancie hodnôt.....	311
Lawlerova teória o rôznych aspektoch.....	312
Hypotéza sociálneho vplyvu.....	314
Landyho teória súperiacich procesov.....	315
Meranie pracovnej spokojnosti.....	316
Realizácia prieskumu spokojnosti.....	316
Štandardizované ratingové škály.....	318
<i>Index opisujúci zamestnanie (IOZ)</i>	319
<i>Minnesotský dotazník spokojnosti (MDS)</i>	319
<i>Dotazník uspokojovania potrieb (DUP)</i>	322
<i>Škála výrazov tváre</i>	322
Zložky pracovnej spokojnosti.....	323
Spokojnosť s prácou ako takou.....	323
<i>Model charakteristik práce</i>	324
Spokojnosť so mzdou.....	326

Hodnotitelia	2 3 6
Informácie o výkone	238
<i>Miera produktivity</i>	238
<i>Personálne údaje</i>	239
<i>Miery hodnotenia</i>	239
Hodnotiace ratingové schémy	240
Grafické ratingové stupnice	240
Validizácia ratingových systémov	241
Chyby pri ratingu	2 4 3
<i>Haló efekt a podobné chyby</i>	244
<i>Problémy obmedzenosti rozsahu</i>	246
<i>Porovnávanie hodnotení od rôznych posudzovateľov</i>	246
Ako naučiť posudzovateľov hodnotiť	248
Špeciálne ratingové stupnice	249
<i>Ratingová stupnica s behaviorálnym ukotvením (RSBU)</i>	249
<i>Stupnica pozorovaného správania (SPS)</i>	252
<i>Zmiešaná ratingová stupnica štandardov (ZRSS)</i>	253
Neratingové metódy hodnotenia	256
Kontrolné zoznamy	256
<i>Vážený kontrolný zoznam</i>	256
<i>Technika voľby odpovedí</i>	257
Porovnávacie metódy	257
<i>Metóda poradia</i>	258
<i>Párové porovnávanie</i>	2 5 9
<i>Nútená distribúcia</i>	259
Osobné a dvojstranné vplyvy	260
Vplyvy pohlavia a rasy	261
<i>Pohlavie posudzovateľa a posudzovaného</i>	261
<i>Rasa posudzovateľa a posudzovaného</i>	261
Poznávacie procesy a emocionálnosť posudzovateľa	262
Posthodnotiaci pohovor	263
<i>Spätná väzba o výkone</i>	263
<i>Vedenie pohovoru</i>	264
Zhrnutie kapitoly	265
Študijné otázky	266
Na zamyslenie	267

III. ČASŤ

BUDOVANIE EFEKTÍVNEJ SOCIÁLNEJ ORGANIZÁCIE

8. kapitola

Motivácia k práci	271
Čo je pracovná motivácia?	273
<i>Motivácia súvisiaca s výkonom</i>	274
<i>Teória pracovnej motivácie</i>	275

Motivačné teórie potrieb.....	277
Maslowova teória hierarchie potrieb.....	277
<i>Výskum a aplikácia.....</i>	279
Herzbergova dvojfaktorová teória.....	280
<i>Výskum a aplikácia.....</i>	280
Teória výkonovej motivácie.....	282
<i>Výskum a aplikácia.....</i>	283
Poznávacie (kognitívne) teórie motivácie.....	285
Teória očakávaní.....	285
<i>Výskumné overovanie.....</i>	286
Teória spravodlivosti.....	288
<i>Výskumné overovanie.....</i>	291
Teória vetyčovania cieľov.....	292
<i>Výskum a aplikácia.....</i>	293
Teória posilnenia.....	294
<i>Výskum a aplikácia.....</i>	297
Využitie teórie motivácie v práci.....	298
Intervenčné programy.....	299
<i>Plány stimulácie platom.....</i>	299
<i>Redizajn práce.....</i>	300
<i>Modifikácia správania.....</i>	301
<i>Zhrnutie kapitoly.....</i>	302
<i>Študijné otázky.....</i>	303
<i>Na zamyslenie.....</i>	303
9. kapitola	
Spokojnosť s prácou.....	305
História výskumov pracovnej spokojnosti.....	307
Pracovná spokojnosť ako postoj k práci.....	310
Teórie pracovnej spokojnosti.....	311
Lockova teória diskrepancie hodnôt.....	311
Lawlerova teória o rôznych aspektoch.....	312
Hypotéza sociálneho vplyvu.....	314
Landyho teória súperiach procesov.....	315
Meranie pracovnej spokojnosti.....	316
Realizácia prieskumu spokojnosti.....	316
Štandardizované ratingové škály.....	318
<i>Index opisujúci zamestnanie (IOZ).....</i>	319
<i>Minnesotský dotazník spokojnosti (MDS).....</i>	319
<i>Dotazník uspokojovania potrieb (DUP).....</i>	322
<i>Škála výrazov tváre.....</i>	322
Zložky pracovnej spokojnosti.....	323
Spokojnosť s prácou ako takou.....	323
<i>Model charakteristik práce.....</i>	324
Spokojnosť so mzdou.....	326

Spokojnosť s nadriadenými.....	327
Rozdiely medzi ľuďmi: Kto je spokojný?.....	328
Dispozičné odlišnosti.....	328
Demografické odlišnosti.....	329
<i>Vek a kariéra</i>	331
<i>Vzdelanie</i>	333
<i>Pohlavie</i>	333
<i>Etnický pôvod a kultúra</i>	336
Vzťah pracovnej spokojnosti a iných foném správania.....	338
Spokojnosť a produktivita.....	338
Spokojnosť a neprítomnosť na pracovisku.....	340
<i>Absencia</i>	340
<i>Fluktuácia</i>	341
Zhrnutie kapitoly.....	343
Študijné otázky.....	344
Na zamyslenie.....	345
10. kapitola	
Vodcovstvo* v práci.....	347
Skúmanie vodcovstva.....	350
Vodcovstvo ako osobnostná charakteristika.....	352
Vodcovstvo ako charakteristická črta osobnosti.....	352
Vodcovstvo ako štýl správania.....	354
<i>Správanie zamerané na zamestnancov a na produktivitu</i>	354
<i>Rozvaha a iniciovanie štruktúry</i>	355
Správanie vodcu: Dvojfaktorová koncepcia.....	356
Charizmatické vodcovstvo.....	357
Vodcovstvo ako vzťah k pracovnej role.....	358
Fiedlerov kontingenčný model.....	359
<i>Štýl vodcu</i>	359
<i>Kontrola nad situáciou</i>	360
<i>Spojenie medzi vodcom a situáciou</i>	361
Deskriptívny a normatívny model vodcovstva.....	362
Vroomov a Yettonov normatívny model rozhodovacieho procesu.....	363
Teória cesta-cieľ: Motivovanie podriadených.....	365
Vodcovstvo ako posilňujúci sociálny vzťah.....	366
Perspektíva sociálnej transakcie.....	367
Výmena medzi vodcom a členmi na vertikálnej úrovni.....	367
<i>Vzostupný vplyv</i>	368
Viacnásobná väzba v rámci efektivity vodcovstva.....	369
Nové smery.....	372
Transformačné vodcovstvo.....	372
Implicitné teórie vodcovstva.....	373
Tréning vodcovských zručností.....	375
Inštruktážne techniky.....	375

<i>Laboratórne cvičenie</i>	376
<i>Modelovanie správania</i>	377
Osobitní vodcovia a osobitné situácie.....	378
Rozdiely medzi pohlaviami vo vzťahu k vodcovstvu.....	378
Príslušníci etnických menších vo vodcovských rolách.....	339
Medzikultúrne modely vodcovstva.....	380
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	382
<i>Študijné otázky</i>	383
<i>Na zamyslenie</i>	383
11. kapitola	
Tvorba efektívnych pracovných organizácií/podnikov.....	385
Charakter podniku.....	387
Prvky organizačnej štruktúry podniku.....	388
Deľba práce.....	389
<i>Špecializácia práce</i>	390
<i>Rozsah kontroly</i>	391
Skupiny členov podniku.....	391
<i>Horizontálna diferenciacia</i>	391
<i>Vertikálna diferenciacia</i>	392
Autorita a moc v podniku.....	393
<i>Centralizácia</i>	394
<i>Formalizácia</i>	395
Integrácia organizácie.....	395
<i>Maticová organizácia</i>	396
Organizačné teórie.....	397
Zameranie na organizačnú štruktúru.....	398
<i>Byrokracia</i>	398
<i>Hodnotenie byrokracie</i>	400
<i>Mechanistické a organické podniky</i>	401
Zameranie na medzilidské vzťahy v podniku.....	402
<i>McGregorova teória X a teória Y</i>	403
<i>Teória Z a japonské podniky</i>	403
<i>Argyrisov vývinový model</i>	404
<i>Likertove organizačné systémy</i>	405
<i>Zhodnotenie teórií ľudských vzťahov</i>	406
Zameranie na možnosti prostredia.....	407
<i>Mintzbergova konfiguračná teória</i>	408
<i>Sociotechnická teória systémov</i>	410
Zameranie na organizačnú dynamiku.....	411
<i>Lawrenceov a Lorschov kontingenčný model</i>	412
<i>Galbraithov model spracovania informácií</i>	412
<i>Problematickosť menlivosti prostredia</i>	413
<i>Kulturálna teória</i>	414
Aplikovanie organizačnej teórie.....	415

Spoluúčasť (participácia) zamestnancov.....	416
Menlivosť prostredia a inovácia organizácie.....	418
Organizačný rozvoj.....	419
Metodológia organizačného rozvoja (OR).....	420
<i>Cyklus akčného výskumu</i>	421
<i>Intervencie OR</i>	422
Hodnotenie: Úspech organizačného rozvoja.....	423
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	425
<i>Študijné otázky</i>	426
<i>Na zamyslenie</i>	427
12. kapitola	
Dynamika interakcie.....	429
Komunikácia v organizácii.....	431
Prvky komunikácie.....	432
<i>Komunikačný jazyk</i>	433
<i>Komunikačný spôsob a komunikačný zámer</i>	433
Komunikačný tok.....	434
<i>Formálne komunikačné kanály</i>	434
<i>Smer komunikácie</i>	436
<i>Komunikačné straty a skreslenia</i>	437
<i>Šuškačka: Neformálna sieť</i>	437
Bariéry prijímania komunikácie.....	438
Formálne a neformálne pracovné skupiny.....	441
Ciele a plány pracovných skupín.....	442
<i>Participačný manažment</i>	442
<i>Význam neformálnych skupín</i>	443
Skupinové procesy.....	444
<i>Funkcie skupiny: Skupinová úloha a podpora skupiny</i>	445
<i>Behaviorálne roly a skupinové normy</i>	447
<i>Sociálny vplyv</i>	448
<i>Skupinová súdržnosť</i>	450
Skupinová práca: Riešenie problémov a rozhodovanie.....	451
Skupinové riešenie problémov.....	451
Skupinové rozhodovanie.....	452
<i>Efektívne a neefektívne rozhodnutia</i>	452
<i>Skupinové myslenie</i>	453
Konflikt v organizácii.....	454
Pozorovanie procesu konfliktu.....	456
Behaviorálne štýly zvládania konfliktu.....	457
<i>Štýly reflektujúce prepojenia medzi cieľmi</i>	457
<i>Štýly reflektujúce pomernú hodnotu cieľov</i>	458
Dôsledky konfliktu a intervencie.....	460
<i>Dôsledky konfliktu</i>	460
<i>Intervencia: Menenie úrovne konfliktu</i>	461

<i>Intervencia: Menenie štýlu zvládania konfliktu</i>	462
Osobitný druh interakcie: Vyjednávanie medzi odborními a manažmentom	463
Kolektívne vyjednávanie	464
<i>Nepriechodné riešenie</i>	464
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	466
<i>Študijné otázky</i>	466
<i>Na zamyslenie</i>	467

IV. ČASŤ

RIEŠENIE PRACOVNÝCH PROBLÉMOV

13. kapitola

Stres a jeho vplyvy na prácu	471
Východiská výskumu stresu	473
Čo je stres?	475
Stresujúce povolania	476
<i>Manažéri a vedúci pracovníci</i>	476
<i>Zdravotnícki pracovníci</i>	477
<i>Letoví dispečeri</i>	477
<i>Policajti</i>	478
Teoretické modely stresu	479
Selyeho všeobecný adaptačný syndróm	479
<i>Fyziologické procesy stresu</i>	480
Model stresujúcich životných udalostí	480
Teória človeku vhodného prostredia	483
Model aspektov postupnosti pracovného stresu	483
Celkový pohľad na stres	486
Stresory	487
Fyzikálne stresory	487
<i>Vplyv hluku</i>	488
<i>Teplotný stres</i>	490
Sociopsychologické zdroje stresu	491
<i>Preloženie a migrácia</i>	491
Pracovné stresory	492
<i>Pracovné preťaženie</i>	492
<i>Nejednoznačnosť a konflikt roli</i>	493
Individuálne rozdiely v citlivosti na stres	494
Kognitívne a osobnostné rozdiely	496
<i>Správanie typu A</i>	497
Dôsledky stresu	499
Telesné choroby a poruchy správania	500
<i>Pracovné vyhorenie (syndróm „burnout“)</i>	501
Zvládanie stresu (coping)	502
<i>Redukovanie pracovného stresu</i>	503
<i>Získavanie sociálnej podpory</i>	504

<i>Programy na zvládanie stresu</i>	505
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	506
<i>Študijné otázky</i>	507
<i>Na zamyslenie</i>	507
14. kapitola	
Zdravotné problémy zamestnancov a intervencie zo strany organizácie	509
Problémy duševného zdravia na pracovisku	512
Úzkosť a depresia	512
Zranenia a choroby súvisiace s prácou	513
Nehody na pracovisku	513
Choroba z povolania	515
<i>Pričiny chorôb z povolania</i>	516
Ťažkosti z opakujúcich sa zranení	518
Problémy vyplývajúce zo zneužívania látok	519
Zneužívanie alkoholu	519
<i>Behaviorálne následky požívania alkoholu</i>	520
<i>Rizikové faktory súvisiace s prácou</i>	520
Zneužívanie drog	521
<i>Odhalenie užívania drog</i>	523
Užívanie domestikovaných drog	524
Perspektívy intervencie	526
Prevenca zranení a chorôb	527
Intervencie zamerané na zníženie rizík na pracovisku	528
<i>Rizikové podmienky</i>	528
<i>Výstražné značky a signály</i>	529
<i>Osobná ochrana</i>	530
Intervencie zamerané na zmenu nebezpečného správania	530
<i>Motivačné intervencie</i>	531
Intervencie zamerané na zlepšenie osobnej kontroly	532
Zvládnutie úzkosti a depresie	532
<i>Nácvik relaxácie</i>	533
<i>Intervencie pri osobnostiach so správaním typu A</i>	534
Programy na podporu zdravia	534
<i>Odvýkanie od fajčenia</i>	535
Podporné programy pre zamestnancov (PPZ)	537
<i>Štruktúra podporného programu pre zamestnancov (PPZ)</i>	538
<i>Liečenie alkoholizmu</i>	539
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	541
<i>Študijné otázky</i>	542
<i>Na zamyslenie</i>	542
15. kapitola	
Konštruovanie pracovného prostredia	545

Úprava pracovného času	547
Pevný a pružný pracovný čas	548
<i>Zhustený pracovný týždeň</i>	548
Práca na čiastočný úväzok	549
Práca na zmeny	550
<i>Nočná zmena</i>	550
<i>Striedavé zmeny</i>	551
Navrhovanie pracovného priestoru	552
Fyzikálne prostredie	552
<i>Osvetlenie</i>	553
Úprava pracovného miesta	554
<i>Pracovné plochy a stoličky</i>	556
<i>Navrhovanie pracovných priestorov pre hendikepovaných pracovníkov</i>	558
Navrhovanie efektívnych pracovných systémov	559
Povaha systémov človek-stroj	560
<i>Pohľad všeobecnej teórie systémov</i>	561
<i>Pridelenie pracovných úloh</i>	562
Prispôbovanie zariadenia používateľovi	566
Efektívne prístrojové indikátory	566
<i>Zrakové indikátory</i>	567
<i>Sluchové indikátory</i>	569
Spracovávanie informácií a rozhodovanie	570
<i>Postupné a súbežné spracovávanie informácií</i>	570
<i>Kognitívne pracovné zaťaženie</i>	571
Práca bez prístrojov a s nimi	573
Ručná manipulácia s predmetmi	574
Používanie ručného náradia	575
<i>Individuálne rozdiely v rukách</i>	575
<i>Navrhovanie rúkovi nástrojov</i>	575
Zariadenia na ovládanie prístrojov	576
<i>Druhy ovládacích prvkov</i>	578
<i>Spätná väzba pri kontrolných činnostiach</i>	578
Špeciálne prístroje	579
Počítače	580
<i>Problémy pri používaní počítačov</i>	581
Roboty (a roboti)	581
<i>Zhrnutie kapitoly</i>	582
<i>Študijné otázky</i>	583
<i>Na zamyslenie</i>	584
Slovník pojmov	585
Pramene	609
Menný register	663
Vecný register	678